

Kommentar til forslag til innsigelser fra Viken fylkeskommune til reguleringsplan for Noresundanlegget i Krødsherad kommune

Det vises til saksfremlegg til fylkesrådets møte 21. april i sak 2020/132738 om reguleringsplan for Noresundanlegget i Krødsherad kommune. Saksfremlegget er fremmet av fylkesråd for plan, klima og miljø, Annette Raakil. Fylkesråden foreslår at fylkesrådet vedtar en rekke innsigelser til planforslaget.

Krødsherad finner det nødvendig å kommentere saksfremlegget av flere grunner:

- I fylkesrådets saksfremlegg foreslås å fremme innsigelser som går utover hva fylkeskommunen som innsigelsesmyndighet har rettslig adgang til.
- Innsigelsene ikke er tilstrekkelig begrunnet eller forankret i konkrete forhold i planforslaget.
- Flere av innsigelsene er generelle betraktninger om hensyn som skal ivaretas i planprosessen, og som det fremgår av planbeskrivelsen at er ivaretatt. Innsigelsene som foreslås fremmet oppfyller derfor ikke kravene til innsigelser i plan- og bygningsloven § 5-4.
- Det er også flere faktiske feil i saksfremlegget som vil bli kommentert.

Først knyttes noen generelle kommentarer til innsigelsesadgangen og begrunnelsesplikten i **punkt 1**. I **punkt 2 til 5** knyttes noen kommentarer til de temaer det er fremmet innsigelse til. Vi kommenterer den enkelte innsigelse i den rekkefølgen de er listet opp i forslaget til vedtak. Saksfremlegget er imidlertid noe uoversiktlig, og det er ikke fullt samsvar mellom vedtakspunktene om innsigelse i fylkesrådets forslag til vedtak og omtalen av de enkelte innsigelsestema under sakens bakgrunn i saksfremlegget.

Avslutningsvis i **punkt 6** har vi noen bemerkninger til fylkeskommunens saksbehandling i saken, som kommunen finner noe uryddig.

1. Generelt om fylkeskommunens adgang til å innsigelse og begrunnelsesplikt

Adgangen til å fremme innsigelse er forbeholdt viktige konfliktsaker, og skal bare fremmes når det er nødvendig, jf. departementets Rundskriv H-2014-2 punkt 1 femte og sjetten avsnitt.

Som det fremgår av punkt 2.1.3 andre avsnitt om innsigelsesmyndighetenes rolle, er det videre forutsatt at man viser stor varsomhet med å overprøve kommunestyrets politiske skjønn i lokale forhold. Innsigelse skal bare brukes dersom det er et klart og reelt grunnlag for innsigelse, og ikke for å komme i dialog med kommunen. Dialogen skal sikres gjennom at fylkeskommunen medvirker så tidlig som mulig i planprosessen, og i den forbindelse gjør kommunen kjent med de hensyn og interesser som kan gi grunnlag for senere innsigelser. Slik skal forhold som kan lede til innsigelse søkes unngått gjennom tidlig dialog.

Innsigelsen må begrunnes, og skal fra regionalt organ være begrunnet i regionale mål, rammer og retningslinjer, jf. § 5-4 femte ledd annet punktum. Det betyr at det i begrunnelsen for innsigelsen må vises til *dokument* med føringer om det det fremmes innsigelse til, jf. Rundskriv H-2017-9 punkt 4.3.

Det fremgår videre av H-2017-9 at det ikke er tilstrekkelig å vise til generelle nasjonale eller regionale føringer som er nedfelte i visse dokumenter. I tillegg må det gjøres en konkret vurdering av den aktuelle planen, og det må gå fram av og utdypes i begrunnelsen hvilke konkrete forhold i den aktuelle saken som gjør det nødvendig å fremme innsigelse her.

I fylkesrådets saksfremlegg er det foreslått å fremme innsigelser om en rekke forhold, og bærer preg av at det er ikke er gjort en vurdering av innsigelsenes viktighet. Som vi skal gå inn på under det enkelte tema, er de i stor grad heller ikke begrunnet i konkrete mangler i planforslaget. På flere punkter er det fylkesråden har kalt «innsigelse» en redegjørelse for hensyn som skal ivaretas i en planprosess, uten at fylkeskommunen har pekt på at de mangler i denne planen. Tvert imot er det beskrevet i planforslaget at de pliktige hensynene er ivaretatt. Det er også fremmet innsigelse til dokumenter det ikke kan fremmes innsigelse til, f.eks. en privatrettslig avtale. Det er også uklart hva en del av innsigelsene egentlig gjelder/omfatter.

Det bemerkes at det ikke er fremmet innsigelser fra noen andre myndigheter til reguleringsplanen. Statsforvalteren har sammenfallende innsigelseskompetanse/ansvarsområde med fylkeskommunen hva gjelder barn og unges interesser og universell utforming, og har ikke funnet grunn til å reise noen innsigelser til planforslaget, jf. statsforvalters uttalelse til planforslaget i brev av 18. april 2023:

Bilag 1: Statsforvalters uttalelse av 18. april 2023

2. Innsigelse mangelfull medvirkning i forslag til vedtak pkt. 2

Forslag til vedtak punkt 3 lyder:

«Fylkeskommunen mener medvirkningen i planarbeidet har vært mangelfull og fremmer innsigelse til samlet planforslag med hjemmel i plan- og bygningslovens § 5-1. Dette er en viktig sak for lokalsamfunnet og det er nødvendig med en bred medvirkning fra samtlige brukergrupper som skal benytte det framtidige anlegget. Medvirkning er særdeles viktig for dette er et offentlig område med skole, idrettshall og andre offentlige institusjoner som skal være tilgjengelige for store brukergrupper i hele kommunen. Kommunen har derfor et særlig ansvar for å sikre aktiv og bred medvirkning.»

Plan- og bygningsloven § 5-1 krever at forslagsstiller skal «legge til rette for medvirkning», og at «kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.»

Ved innsigelse er det ikke tilstrekkelig å vise til generelle nasjonale eller regionale føringer i loven. Det må gjøres en konkret vurdering av den aktuelle planen, og det må gå fram av og utdypes i begrunnelsen hvilke konkrete forhold i den aktuelle saken som gjør det nødvendig å fremme innsigelse om dette.

Fylkesråden har til forslag til vedtak punkt 2 kun vist til lovens generelle medvirkningsbestemmelse og gjengitt viktigheten av å sikre medvirkning i en viktig sak for lokalsamfunnet. Det er kommunen selvsagt helt enig i.

En innsigelse er ikke en generell orientering og betraktning om kommunens plikter i planprosessen, men en begrunnet «protest» mot at kommunen i et konkret tilfelle ikke har ivaretatt et pliktig hensyn. Vi kan ikke se at fylkesråden i punkt 2 argumenterer og underbygger i faktiske omstendigheter at den generelle plikten til medvirkning ikke er ivaretatt. Det fremgår ikke hvordan hun konkret mener at medvirkningen har vært mangelfull i dette planarbeidet. Når det gjelder påstand om manglende medvirkning for barn og unge er det fremmet forslag om særskilt innsigelse om dette i forslag til vedtak punkt 3, og dette kommenteres derfor nedenfor i punkt 3.1. som gjelder denne innsigelsen.

Når det gjelder tilrettelagt medvirkning fra berørte grupper viser kommunen til planbeskrivelsen punkt 2.2 om medvirkning, som beskriver og oppsummerer møter som har vært avholdt i prosessen med reguleringsplanen. Det inkluderer to møter med fylkeskommunen, tre møter med skolekomiteen (bestående av rektor, en representant for lærerne, ekstern arkitekt og landskapsarkitekt i tillegg til kommuneadministrasjonen) to møter med elevrådene, et møte FAU ved Noresund barnehage, Krødsherad barneskole, Krødsherad ungdomsskole og Krøderen barnehage og møter med berørte grunneiere. Referater fra møtene er dokumenter som vil følge reguleringsaken når den skal behandles lokalt her. Kommuneadministrasjonen deltok også på innbyggerinitiativ og befarung, og holdt her en presentasjon av planforslaget.

I tillegg nevnes at det i punkt 6.1 i planbeskrivelsen er beskrevet at *«Barn og unge har medvirket forut for den formelle planprosessen. Det har vært workshops på begge barneskolene hvor ønsker, og ideer for en ny skole er dokumenter. Elevrådene har også blitt invitert med på medvirkningsmøter i reguleringsplanprosessen.»*

Det er i forkant av sjølve reguleringsprosessen gjennomført en bred medvirkningsprosess over flere år. Dette har både handlet om stedsvalg, og om sjølve skoleprosjektet på Noresund. Innbyggere og innbyggergrupper har vært aktive, herunder barn og unges representanter gjennom elevråd og ungdomsråd. Dette er også relevant, da nåværende forslag til reguleringsplan i stor grad er lik den som lå til grunn for tidligere skoleprosjekt.

Vi legger også ved et vedtak fra Statsforvalteren fra september 2022 hvor flere deler av vedtakene og utredningene i «skole-saken» ble lovlighetskontrollert, og temaet medvirkning fra barn og unge var også et sentralt tema her:

Bilag 2: Statsforvalters vedtak i lovlighetskontroll

Det bemerkes også at foreslått detaljregulering er i tråd med overordnet plan, kommunedelplan Norefjell. Planforslaget er også i tråd med masterplanen for Noresund sentrum som hadde en bred medvirkningsprosess i 2020. Hovedgrepet i planforslaget er en videreføring av dagens bruk og

eksisterende regulering. En ny funksjon, idrettshall, er lagt inn. Øvrige funksjoner er identiske som eksisterende plan og eksisterende bygningsmasse.

Det vil også bli omfattende medvirkning i den videre prosessen når konkret pris- og designkonkurranse med samspill blir gjennomført. Medvirkningen i denne delen av prosessen må derfor avgrenses til arealbruken og konsekvensutredningene som er gjort her, og den medvirkningsprosessen mener vi har vært god.

Som en del av medvirkningen påpekes at alle berørte interesser også har hatt anledning til å inngi høringsuttalelser og fremme sine synspunkter til dette planforslaget.

Som nevnt har ikke fylkesråden i tilknytning til vedtakspunkt 2 konkretisert på hvilken måte hun mener at kommunen ikke har ivaretatt sin generelle plikt til å legge til rette for medvirkning i denne planprosessen. I lys av den medvirkning kommunen har tilrettelagt for, kan vi ikke forstå hva som er det faktiske og rettslige grunnlaget for innsigelse i forslag til vedtak punkt 2 om mangelfull medvirkning etter plan- og bygningsloven § 5-1.

3. Innsigelse rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser etter pbl. § 5-1 – forslag til vedtak pkt. 3

Forslag til vedtak punkt 3 lyder:

«Fylkeskommunen fremmer innsigelse med hjemmel i rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser knyttet til:

- *Manglende medvirkning i planprosessen i forhold til ivaretagelse av barn og unges interesser*
- *Manglende ivaretagelse av trafiksikkerhet knyttet til barn og unges interesser.*
- *Manglende sikring av uteareal til lek og uteoppholdsareal*
- *Manglende sikring av nødvendig uteoppholdsareal knyttet til skolen. Kommunen må sikre areal gjennom erverv eller avtale, og at det ikke er motstrid mellom*
- *avtaleteksten og reguleringsplan med bestemmelser. Det kan ikke legges føringer i avtaleteksten som i er i strid med bestemmelsene i plan- og bygningsloven, samt å legge begrensninger for plan- og bygningslovmyndigheten.*
- *Manglende sol/skyggeanalyse knyttet til uteoppholdsareal og sikring av dagslys slik som TEK - 17 fastsetter»*

Vi kommenterer forslaget til innsigelser i punkt 3 punktvis i de følgende kapitler (3.1 -3.6):

3.1 Medvirkning i planprosessen i forhold til ivaretagelse av barn og unges interesser

Til første strekpunkt med påstand om mangelfull medvirkning i planprosessen i forhold til ivaretagelse av barn og unges interesser, bemerkes at fylkesråden har ikke angitt hvilken bestemmelse i retningslinjene hun mener ikke er ivaretatt, men vi legger til grunn at det siktes til

retningslinjenes punkt 4 d om at planprosessen skal organiseres slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer frem.

Kommunen viser til sine merknader til generell medvirkning i medhold av pbl. § 5-1 i punkt 2 ovenfor.

Om mangelfull medvirkning fra barn og unge, skriver fylkesråden på side 4 i saksfremlegget at møtene som er listet opp har mer karakter av informasjonsmøter enn dialogmøter, at medvirkningsprosessen forutsetter gjensidig respekt, dialog og åpenhet, at innspillene fra brukerne blir tatt alvorlig, bearbeidet og eventuelt innarbeidet i planforslaget. Fylkesrådet skriver i saksfremlegget at *«Vi kan ikke se at medvirkningen er tatt på alvor, og at det har vært en god og gjensidig dialog mellom de ulike brukergruppene og interessene knyttet til planarbeidet»*.

Kommunen stiller seg uforstående til fylkesrådets udokumenterte påstander om at kommunen ikke skal ha tatt medvirkning på alvor, eller ikke har møtt barn og unge med respekt. På hvilket grunnlag har fylkesråden belegg for slike påstander? Fylkeskommunen har ikke vært til stede i møtene som over en lang periode har vært avholdt med barn og unge og deres representanter i Krødsherad i anledning saken.

Kommunen har møtt barn og unge og deres representanter med respekt og åpenhet, og har tatt initiativ til møter for å få deres innspill. Det er da av underordnet betydning om enkelte møter er kalt «informasjonsmøte» eller «dialogmøte». Synspunkter som har fremkommet i møtene er selvfølgelig vurdert, og dialogen har vært bærende.

For øvrig vises det til den lange prosessen om skolelokalisering som startet lenge før denne plansaken, og også vil pågå i det videre, og hvor også representanter for barn og unge er inkludert og involvert.

3.2 Ivaretagelse av trafikksikkerhet knyttet til barn og unges interesser

Til andre strekpunkt med påstand om manglende ivaretagelse av trafikksikkerhet knyttet til barn og unges interesser bemerkes:

På side 6-7 i saksfremlegget er det vist til en reisevaneundersøkelse som Viken fylkeskommune har gjennomført høsten 2022 gjelder elevene ved *Krøderen* skole, og ikke på Noresund. Vi kan ikke se at denne reisevaneundersøkelsen har noen relevans for de trafikksikkerhetsmessige løsninger som planlegges for Noresund skole.

VFK skriver at undersøkelsen på generelt grunnlag understreker at det er knyttet en rekke utfordringer til skolevei og skoleskyss, og at trafikksikkerhet gir viktige føringer for arbeidet med reguleringsplanen knyttet til konkrete planløsninger og utfordringer med henting og bringing av barn. Kommunen er selvfølgelig enig i dette, og som fylkeskommunen kjenner til er det derfor jobbet mye med trafikksikre løsninger i reguleringsplanforslaget for Noresundanlegget.

Som påpekt innledningsvis, er ikke generelle synspunkter om hensyn og utfordringer, som skal ivaretas i planprosessen, grunnlag for innsigelse. Innsigelsen *må* være knyttet til konkrete feil og mangler i det aktuelle planforslaget. Det er ikke vist til konkrete feil eller mangler som kan danne grunnlag for innsigelse i tilknytning til dette forslaget til vedtakspunkt 3 andre strekpunkt.

Når det gjelder de samferdselsmessige merknadene i saksfremlegget side 8 flg, og som vi oppfatter er knyttet til foreslått innsigelse til vedtakspunkt 4, kommenteres dette nedenfor i kommentarene til dette punktet.

3.3 Sikring av uteareal til lek og uteoppholdsareal

Det er ikke angitt i fylkesrådets forslag til vedtak punkt 3 tredje strekpunkt (eller saksfremlegget for øvrig) hva man legger i manglende sikring av uteareal til lek og uteoppholdsareal, og hva som skiller tredje strekpunktet fra fjerde strekpunktet om manglende sikring av uteareal gjennom erverv eller avtale.

Det er uklart for kommunen hva denne foreslåtte innsigelse gjelder utover det som er omtalt i strekpunkt 4, som vi kommenterer i neste punkt.

3.4 Sikring av uteareal gjennom erverv eller avtale

Til forslag til vedtak punkt 3 fjerde strekpunkt med påstand om manglende sikring av nødvendig uteoppholdsareal knyttet til skolen bemerkes:

Det er inngått avtale mellom kommunen og grunneier av gnr./bnr. 188/3 om bruk av tilliggende skogsareal på ca. 5300 m² til skole/skolegård så lenge drives skole på kommunens eiendom. Avtalen legger begrensninger på grunneiers bruk av skogsarealet, og i planbestemmelsen punkt 3.2.3. er det bestemt at området skal kunne brukes til lek og aktivitetsområde tilknyttet skolen, og at det tillates opparbeidet mindre tiltak som sittebenk gapahuk og lignende o.l. Området skal framstå som skogsareal.

I saksfremlegget fremgår det at fylkesråden er av den oppfatning at det er motstrid mellom reguleringsplanforslaget og den privatrettslige avtalen inngått med grunneier, og det påstås at det ikke kan inngås avtaler i strid med reguleringsplan og som legger føringer og begrensninger på tiltak i området eller utøvelse av plan- og bygningsmyndigheten. Fylkesråden foreslår at VFK fremmer innsigelse til det de mener er motstrid mellom avtaletekst og reguleringsplan, og mener dette må endres eller at kommunen benytter hjemmel som ligger i reguleringsplanen til å erverve arealet.

Krødsherad kommune er uenig i at det foreligger slik motstrid eller begrensninger i den privatrettslige avtalen. Vi mener avtalen er mistolket av VFK. Kommunen har god dialog med grunneier av området som er tenkt som skoleskog. Området kan tilrettelegges som en del av skolegården, men det er ønskelig både fra kommunen og grunneier at området i begrenset grad opparbeides. Nyere forskning viser at barn blir mer kreative ved å bruke naturen som lekeareal, og

ikke bare tungt opparbeidede lekeplasser. Dette uteområdet bør derfor sees på som et positivt supplement til en mer tradisjonell skolegård.

Om dette bemerkes også at statsforvalter i sin høringsuttalelse av 18. april 2023 vurderer at skolegårdarealet er tilstrekkelig og kan opparbeides på en måte som ivaretar de ulike aldersgruppene som skal bruke området, og er enig med kommunen i at avtalen med grunneier muliggjør utvidelse:

«Skolegården er foreslått sør for skolen hvor det er skolegård i dag, og det er gjort avtale med grunneier i sør som muliggjør utvidelse av skolegården.

Arealet hvor utvidelsen ønskes består i dag av en skogteig som skiller landbruksarealet i sør og skoleområdet. Skogteigen er i dag med på å skjerme skoleområdet for vær og vind, samtidig som skogen er med på å dempe støy og støv fra driften av landbruksarealet. Vi anbefaler derfor at deler av skogteigen bevares slik at denne skjermingseffekten opprettholdes.»

For øvrig bemerkes at fylkesrådets anbefalte innsigelse på dette punkt ikke synes å rette seg mot reguleringsplanen og dens bestemmelser, men den *privatrettslige avtalen* som man mener ikke er tilstrekkelig for å sikre reguleringsplanforslagets mål og bestemmelser om skolearealet. Til dette må det påpekes at innsigelser bare kan fremmes mot planforslag etter plan- og bygningsloven, og ikke til de privatrettslige avtaler som kommunen inngår. Det er også VFK uvedkommende om kommunen sikrer sine arealbehov for gjennomføring av planer gjennom privatrettslige avtaler eller ekspropriasjon. Fylkeskommunen bør også være kjent med at kommunens planmyndighet som utgangspunkt innebærer at pågående arealbruk og privatrettslige avtaler heller ikke er til hinder for at kommunestyret i fremtiden kan beslutte omregulering og ekspropriasjon dersom det skulle bli nødvendig.

3.5 Sol/skyggeanalyse

I femte strekpunkt påstås at det mangler sol/skyggeanalyse knyttet til uteoppholdsareal og sikring av dagslys slik som TEK -17. Dette er utdypet slik på side 7 i saksfremlegget til fylkesrådet:

«Det er ikke utført en sol/skyggeanalyse. Med dagens teknologi er det relativt enkelt å utføre en slik solskygge analyse. Forutsetningen er at det finnes en enkel 3D modell for å kunne kjøre denne modelleringen. På den måten er det enkelt, og å synliggjøre hvordan sol/skygge forholdene vil være i forhold til ulike årstider og ulike tidspunkt på dagen. Det nye skolebygget må også oppfylle kravene til dagslys i TEK- 17. Dagslyset skal være tilfredsstillende, men kravet til dagslys som kreves er ikke nøyaktig spesifisert i forskriften. Nødvendig dagslys vil også variere i forhold til alder på personene og aktiviteten.

I neste avsnitt er det uten nærere forklaring om sammenheng referert fra forskrift for miljørettet helsevern om ulike hensyn som skal vurderes for skolegårder og uteareal, uten at det er pekt på noen konkrete forhold i planforslaget som tilsier at disse hensyn ikke er ivaretatt her.

Kommunen stiller seg uforstående til innsigelsesgrunnlaget i fylkesrådets saksfremlegg, som ikke er begrunnet i noen konkrete forhold i den aktuelle planen.

Det er i saksfremlegget heller ikke vist til hvilken bestemmelse i TEK-17 fylkesråden mener innsigelsen kan forankres i, men vi regner med at det er TEK-17 § 8-3 annet ledd bokstav a. Denne bestemmelsen lyder:

«Uteoppholdsarealer skal plasseres og utformes slik at det oppnås god kvalitet med hensyn til sol- og lysforhold.»

I DIBKs veileder til bestemmelsen i TEK-17 står det:

«Sol- og lysforhold er viktige kvaliteter på ethvert uteoppholdsareal. Lysforhold omfatter dagslys og kunstig belysning. Belysning på kvelds- og nattestid vil kunne øke sikkerheten og tryggheten ved bruk av arealene.»

Der det ikke er mulig å oppnå gode solforhold på alle uteoppholdsareal, er det viktig å plassere stillesittende aktiviteter der det er uteoppholdsareal med gunstige solforhold, både for barn, unge, voksne og eldre. Dette gjelder også sosiale møtesteder med bord, sittegrupper og lignende.»

Vi forstår ikke på hvilket grunnlag fylkesråden kan knytte innsigelse til at det ikke er utarbeidet en 3D-modell for å vise sol/skyggeforhold. Det som kreves er at utearealene *plasseres og utformes slik at det oppnås god kvalitet med hensyn til sol- og lysforhold*, ikke at det må utarbeides en bestemt 3D-modell for å kunne vurdere dette.

I planforslaget side 30 er det i figur 5-2 illustrert to mulige alternativer for plassering av nytt skolebygg som gir gode, samlede og solfylte skolegårder. Det er videre beskrevet at regulerte byggegrenser sikrer byggefrie soner og gir rom for en sammenhengende, solfylt skolegård i tråd med anbefalingene.

Endelig utforming av bygget avklares først i designkonkurransen, og valg av løsning vil kunne ha betydning for solforholdene og tilgang til dagslys, samt hvor synlig bygget blir for omgivelsene. I arbeid med reguleringsplanen er det jobbet med å undersøke «tåleevne» for nytt bygg, og for å kunne fastsette gode reguleringsbestemmelser som ivaretar hensyn til omgivelsene, er det også benyttet 3D-modell, det vises til illustrasjoner i planforslaget side 31-33.

Det er etter dette vanskelig å se på hvilket grunnlag fylkesråden mener det kan fremmes innsigelse til manglende sol/skyggeanalyse, når det fremgår klart av planforslaget at dette er vurdert og det gis en beskrivelse av at solforholdene på uteoppholdsarealene vil være gode ved ulike aktuelle utbyggingsalternativer.

3.6 Universell utforming

På side 7 i saksfremlegget fremgår skriver fylkesråden følgende om universell utforming:

«Universell utforming og barnehager og skoler handler om at bygningene og utover arealene skal brukes av alle, uavhengig av funksjonsevne universell utforming betyr å finne enkle praktiske og estetiske løsninger som fungerer inkluderende. Jmf. Utdanningsdirektoratets veileder om universell utforming.

Dette betyr at skoleområdet skal tilrettelegges for barn og unge også med nedsatt funksjonshemmede. Forhold til universell utforming er kun løselig beskrevet i planbeskrivelsen. Forholdet har også tatt inn i planbestemmelsene, men det er ikke beskrevet i mer detalj for eksempel gjennom en utomhusplan hvordan dette skal konkret tilrettelegges for.»

På side 8 femte avsnitt i saksfremlegget fremgår det i oppsummeringen at fylkeskommunen med hjemmel i Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser fremmer innsigelse knyttet krav til universell utforming.

Nok en gang påpekes at gjengivelser av hvilke krav og hensyn som skal ivaretas i en planprosess ikke er en innsigelse. Innsigelsen er en begrunnet påpekning av konkrete feil og mangler i det aktuelle planforslaget. Vi kan ikke se at det noe sted i saksfremlegget er pekt på noen konkrete forhold i planen som VFK mener ikke oppfyller fastsatte krav til universell utforming.

Kommunen er selvsagt helt enig i at kravene til universell utforming skal oppfylles. Det vises også til planbeskrivelsen punkt 6.8, hvor det står:

«Planen fastsetter bestemmelser for bygninger, uteareal, gangarealer og anlegg som er publikumsretta og/eller offentlig tilgjengelig, og at disse skal være universelt utformet. Utforming skal fungere også vinterstid. Bestemmelsene vil komme til anvendelse i nye bygg og anlegg og ved utbedring av eksisterende.»

Dette følges også opp i planbestemmelsene § 2.1.1 Det bemerkes også at det nye skoleanlegget skal realiseres gjennom en pris- og designkonkurranse, og at det i nåværende fase kun foreligger beskrivelser av skolefunksjoner og idrettshall. Hvordan uteområdet anrettes (utomhusplan), ulike oppholdssoner, innganger etc. «blir til» i samspillsfasen starter til høsten, og det vil også her bli stilt krav om universell utforming.

Det påpekes også at det i strekpunktene i forslag til vedtak punkt 3 heller ikke er foreslått å fremme innsigelse til universell utforming i selve vedtaket, og at det således ikke er samsvar mellom de konkrete vedtakspunktene og saksfremlegget på dette punkt.

4. Innsigelse manglende teknisk plan for busslomme mv.

I forslag til vedtakspunkt 4 står det:

«Fylkeskommunen fremmer innsigelse på grunnlag av manglende teknisk plan som omfatter tiltak som utvidelse av busslomme og andre tekniske tiltak langs fylkesveien. Teknisk plan skal følge med reguleringsplan når reguleringsplanen legges ut på offentlig ettersyn. En teknisk plan er nødvendig for å fastslå om tiltakene langs fylkesveien er gjennomførbare. Når tiltakene skal bygges skal godkjent byggeplan legges til grunn.»

I saksfremlegget side 8-11 er det imidlertid redegjort for flere innsigelser innen trafikkløsninger enn det som er omfattet av vedtaksforslaget, som kun omhandler manglende teknisk plan. I saksfremlegget fremgår det at det også fremmes innsigelse til foreslåtte løsninger for bussholdeplass og Kiss&Ride grunnet mangelfulle utredninger. Omfanget av den foreslåtte innsigelsen på samferdselsfeltet er således uklart, da vi ikke kan se at det er fremmet forslag om innsigelse til gang- og sykkelveiforbindelser verken i vedtaket eller saksfremlegget, selv om dette er omtalt på side 10.

Om innsigelsen om manglende teknisk plan, som er det forholdet som er omfattet av selve vedtaksforslaget, fremgår det i saksfremlegget at denne kan trekkes når teknisk plan er oversendt og godkjent.

Krødsherad kommune vil bemerke at vi gjerne forbedrer løsningsforslaget for gangvei og sykkelssystemer, infrastruktur for buss og kiss'n ride. Kommunen hadde møte med VFK tidlig i planprosessen om det generelle planarbeidet, og et eget møte om trafiksikkerhet 21. desember. Det er søkt om råd og dialog med VFK som samferdselsmyndighet underveis i prosessen. Ved begge anledninger har svaret vært at VFK ikke ønsker å uttale seg før man har en helhetlig plan. Kommunen vil henvise til møte 21.12.22 hvor VFK med endret mening, og konkluderte med at teknisk detaljplan skulle sendes inn samtidig med planforslaget. Møtet er referert, og konklusjonen kommer frem av referatet.

Kommunen er klar over at vi er på fylkeskommunens kompetanseområde når det gjelder trafiksikkerhet, og det hadde derfor vært ønskelig å møte en fylkeskommune som en samspillspartner som bidro med sin kompetanse underveis, og at VFK burde gjort oss oppmerksomme på forhold som med fordel kunne blitt bedre bearbeidet tidligere i planfasen.

Det opplyses at kommunen hadde en befaring med VY 11. april 2023 der foreslåtte løsning ble vurdert som god, og det er store forskjeller på Vy sine merknader og VFK sine innsigelser.

VFK har spesielt bemerket at planforum ikke er benyttet. Dette skyldes at det kun er VFK som regional myndighet som har hatt behov for utdypende dialog. Regionalt planforum pleier vanligvis å benyttes der det er behov for å samordne flere regionale myndigheter.

Vi mener at flere av forholdene hvor det her er foreslått innsigelser kunne og burde være løst underveis gjennom dialog fremfor innsigelse. Innsigelse er et sterkt virkemiddel, og skal ikke være verktøyet og betingelsen som fører til at interessentene møtes for dialog, samspill og samarbeid, slik det også er påpekt ovenfor i punkt 1. Slik vi forstår plan- og bygningslovens bestemmelser med tilhørende veiledere er fylkeskommunens fremgangsmåte i denne saken ikke er i tråd med ønsket praksis. Innsigelse skal brukes hvis det etter en konstruktiv dialog likevel ikke har lyktes å komme fram til tilfredsstillende løsninger.

5. Innsigelse om manglende ivaretagelse av nasjonale og regionale kulturminneinteresser

Kommunen er uenig med fylkesråden i at kulturminneinteressene ikke er tilstrekkelig ivaretatt i planforslaget. Dette har vært et sentralt hensyn i planprosessen, og er godt ivaretatt i planforslaget.

Det er i planforslaget foreslått en hensynssone for bevaring av kulturmiljø som omfatter areal på om lag 35 daa og dekker store deler av Noresundanlegget. Formålet med sonen er å sikre verneverdige bygg og anlegg for fremtiden. Dette gjelder både i forhold til at tiltak som planlegges i omgivelsene tilpasses det verneverdige anlegget slik at dette ikke brytes opp eller forringes, men også i forhold til eventuelle fremtidige tiltak på de verneverdige byggene.

De ønsker som er fremsatt om noen suppleringer og justeringer av planbestemmelsene i forbindelse med anleggets verneverdi kan vurderes i en dialog med kommunen. Forslagene som foreligger fra VFK er ikke veldig forskjellige fra kommunens forslag, som vil kunne justeres for nødvendige tilpasninger.

Det påpekes også feil i saksframlegget: Om friidrettens løpebane nederst på side 12 står det at «*Det er planlagt en asfaltert gang-/sykkelvei i løpebanens nordre sving*». Det er ikke riktig forstått. Det er ikke planlagt asfaltering av nordre sving, det er 7 meter mellom løpebanen og gang-/sykkelveien.

Vi kjenner oss heller ikke igjen i omtalen på side 3 om verneprosessen at det ble inngått et kompromiss om at kommunehuset med tilhørende bygninger utenom skolen ble foreslått vernet.

6. Kommentar til fylkeskommunens saksbehandling av planforslaget

Avslutningsvis bemerkes at kommunen er kritisk til fylkeskommunens saksbehandling i saken. Fylkesråd for samferdsel, Olav Skinnnes, varslet kommunedirektøren kl. 21 på kvelden søndag 2. april om at det ville bli gjennomført en befaring påfølgende dag kl. 10.00. Dette var i påskeuka, og ingen fra kommunen hadde anledning til å møte på så kort varsel. Det er viktig å kunne være tilstede for å kunne gi et best mulig situasjonsbilde. Som oppfølging av beferingen, tok Krødsherad kommune v/virksomhetsleder Plan og Forvaltning, Hans Ole Ringvoll Wærsted, kontakt med saksbehandler Terje Øverland Lønseth. Fylkeskommunens saksbehandler avviste i første omgang at han hadde vært del av en befaring. Kommunens invitasjon til å svare på eventuelle spørsmål fra beferingen ble avvist av saksbehandler, og det ble henvist til kommende politiske sak i Fylkesrådet for nærmere informasjon.

Kommunen reagerer på at det verken gis reell anledning til å delta på beferingen, eller at saksbehandler forsøker å «gjemme bort» at han har vært med på beferingen. Det kan hevdes at Olav Skinnnes som lokalmann og tidligere ordfører kjenner eiendommen godt, og sånn sett ikke trenger informasjon fra kommunen. Likefullt mener vi at kommunen skulle blitt gitt mulighet til å stille.

Oppsummert opplever kommunen at det i dette saksframlegget ikke er gjort en planfaglig og konkret, begrunnet vurdering av om det er rettslig og faktisk grunnlag for de foreslåtte innsigelsene.